

Provincie Utrecht
t.a.v. de heer M. de Haan
Postbus 80300
3508 TH UTRECHT

Datum	16 oktober 2023	Contactpersoon	De heer ir. D.M. Keeman
Zaaknummer	Z/23/1099535	Telefoonnummer	030-7023300
Briefnummer	D2023-187849	E-mailadres	Ontgrondingen@rudutrecht.nl
Uw nummer	Verzoek d.d. 3 maart 2023	Aantal bijlage(n)	1
Onderwerp	Definitieve wijzigingsbeschikking Ontgrondingenwet project Natuurontwikkeling Elster Buitenwaarden	Pagina	1 van 6

Beslissing van Gedeputeerde Staten van Utrecht op uw aanvraag d.d. 3 maart 2023 tot wijziging van onze beschikking op grond van de Ontgrondingenwet d.d. 2 augustus 2018 met briefnummer Z/18/623964-675628. In het kader van dit project worden meerdere vergunningen gecoördineerd gewijzigd (zie procedure).

1 Besluit

Wij hebben besloten:

- De gevraagde wijzigingsvergunning op grond van artikel 8 lid 2 Ontgrondingenwet te verlenen aan de provincie Utrecht overeenkomstig de aanvraag;
- Voorschrift 1 en 15 uit bijlage 1, behorende bij ons besluit d.d. 2 augustus 2018 met briefnummer Z/18/623964-675628 in te trekken, en aan u op te leggen voorschrift 1 en 15, zoals opgenomen in bijlage 1 van dit besluit;
- De motivering uit hoofdstuk IV behorende bij ons besluit d.d. 2 augustus 2018 met briefnummer Z/18/623964-675628 aan te vullen met de in hoofdstuk 4 van dit besluit opgenomen motivering.

2 Het verzoek

De Elster Buitenwaarden betreft een natuurontwikkelingsproject in de gemeente Rhenen en omvat onder meer:

- Het afgraven van de voedingsrijke toplaag in grote delen van de Elster Buitenwaarden, waardoor diverse graslandtypen kunnen ontstaan;
- Het dempen/verondiepen van de voormalige zandwinplas;
- Het aanleggen van moeras;
- Het graven van diverse binnen- en buitenkaadse geulen;
- Het aanleggen van poelen;
- De aanleg van een wandelroute;
- Herstel van een historisch sluisje.

Op 2 augustus 2018 is aan u de hierboven aangegeven ontgrondingsvergunning verleend met toepassing van de provinciale coördinatierегeling. Als gevolg van de aanwezigheid van PFAS-houdende grond in het plangebied is in 2019 de uitvoering van de inrichtingswerkzaamheden stilgelegd. Om het risico op verspreiding van PFAS tot een minimum te beperken wil de vergunninghouder de zandwinplas, waar de PFAS-houdende grond in wordt toegepast, hydrologisch te isoleren. Als resultaat hiervan is op een aantal onderdelen het ontwerp gewijzigd. Anders gezegd, de zandwinplas krijgt geen open waterverbinding met het (benedenstroomse) geulensysteem. De wijzigingen, t.o.v. het oorspronkelijke op 2 augustus 2018 vergunde planontwerp, omvatten de volgende ontgrondingsmaatregelen:

- Opheffen centrale geul (stroomafwaarts van zandwinplas);
- Opheffen verbinding moeras met geulensysteem (stroomafwaarts van zandwinplas);
- Aanleg nieuwe afvoergeul moeras (stroomopwaarts van zandwinplas);
- Kantelen moeras naar nieuwe afvoergeul (stroomopwaarts van zandwinplas);
- Extra verondiepen zandwinplas.

3 Procedure

Gecoördineerde voorbereiding

De provincie Utrecht is initiatiefnemer van het project Natuurontwikkeling Elster Buitenwaarden. Voor de uitvoering van dit project zijn in 2018 gecoördineerde uitvoeringsbesluiten genomen. Tijdens de uitvoering van het project werd geconstateerd dat in de bodem PFAS voorkomt. Het project heeft enkele jaren stilgelegen om de uitvoerings- en inrichtingsplannen hierop aan te passen. Voor die onderdelen van de plannen die zijn aangepast, moeten de hieronder aangegeven uitvoeringsbesluiten worden gewijzigd.

Bij de voorbereiding van de vergunningen en het projectplan, die nodig zijn voor de verdere uitvoering van het project Natuurontwikkeling Elster Buitenwaard, heeft de provincie Utrecht, verzocht om toepassing van de provinciale coördinatierегeling als bedoeld in artikel 10a t/m e van de Ontgrondingenwet.

Het doel van deze coördinatie is om de voorbereiding en bekendmaking van de besluiten, zoals benodigd voor de uitvoering van het project, op elkaar af te stemmen en gelijktijdig te doen plaatsvinden. Dit is inclusief de gelegenheid tot het naar voren brengen van zienswijzen daarop en het indienen van beroep daartegen. De Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD Utrecht) voert deze taak uit namens de provincie Utrecht.

De procedure conform afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is van kracht. Dit houdt in dat alle besluiten eerst als ontwerpbesluit ter inzage worden gelegd en vervolgens als definitief besluit.

Ter inzagelegging

De definitieve besluiten die gecoördineerd ter inzage worden gelegd zijn:

- Vergunning op grond van de Ontgrondingenwet van de provincie Utrecht (RUD Utrecht);
- Projectplan Waterwet van Rijkswaterstaat Oost Nederland;
- Vergunning op grond van de Waterwet van Rijkswaterstaat Oost Nederland;
- Vergunning op grond van de Waterwet van het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden.

De definitieve besluiten liggen voor zes weken ter inzage. Zie bekendmaking voor hoe en wanneer. Deze zijn, samen met de bijbehorende stukken digitaal in te zien en te downloaden via de website:

[Rudutrecht.nl/project-natuurontwikkeling-elster-buitenwaarden/](https://rudutrecht.nl/project-natuurontwikkeling-elster-buitenwaarden/)

Voorgaand proces

De ontwerpbesluiten hebben gedurende zes weken, van 6 juli tot en met 16 augustus 2023, ter inzage gelegen. De besluiten zijn, op enkele redactionele aanpassingen na, ongewijzigd gebleven.

Beroep instellen

De definitieve besluiten liggen voor zes weken ter inzage in de periode overeenkomstig bekendmaking. Belanghebbenden kunnen in die periode bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State beroep instellen. Deze Afdeling beslist in eerste en enige instantie over de ingestelde beroepen.

Belanghebbenden kunnen beroep instellen als zij een zienswijze hebben ingediend op het ontwerpbesluit. Hebt u geen zienswijze ingediend en u bent wel een belanghebbende, dan kunt u alleen beroep instellen als

het u redelijkerwijs niet verweten kan worden dat u geen zienswijze heeft ingediend. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn als er bij de definitieve vaststelling van de besluiten wijzigingen zijn doorgevoerd ten opzichte van de ontwerpbesluiten.

Beroepsschriften dienen onder vermelding van 'Definitieve besluiten project Natuurontwikkeling Elster Buitenwaard' gericht te worden aan:

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State,
Postbus 20019,
2500 EA Den Haag.

Het beroepsschrift moet worden ondertekend en dient ten minste te bevatten:

- a) Uw naam en adres;
- b) De dagtekening;
- c) Een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht;
- d) De redenen waarom u zich niet met het besluit kunt verenigen.

Voorlopige voorziening

De besluiten treden in werking op de dag na het einde van de beroepstermijn. Het indienen van een beroepsschrift verandert dit niet. Om de werking van de besluiten op te schorten kunnen degenen die beroep hebben ingesteld een voorlopige voorziening aanvragen. Hierbij dient u aan te tonen dat u een spoedeisend belang heeft bij opschorting. Een verzoek hiertoe kan worden ingediend bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. Bij het verzoek moet een afschrift van het beroepsschrift worden overlegd. Voor het indienen van een beroepsschrift en/of een verzoek om een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

Crisis- en herstelwet

Vanwege de betrokkenheid van een projectplan Waterwet is de Crisis- en Herstelwet van toepassing op alle besluiten die deel uitmaken van de coördinatieprocedure. Dit betekent onder meer dat:

- De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State binnen 6 maanden beslist op beroep;
- Het relativiteitsvereiste geldt: de geschonden norm moet dienen om de belangen van benadeelde te beschermen;
- Geen pro forma beroep ingesteld kan worden: de beroepsgronden moeten binnen de beroepstermijn overeenkomstig de Awb worden ingediend;
- Decentrale overheden geen beroep kunnen instellen.

4 Motivering

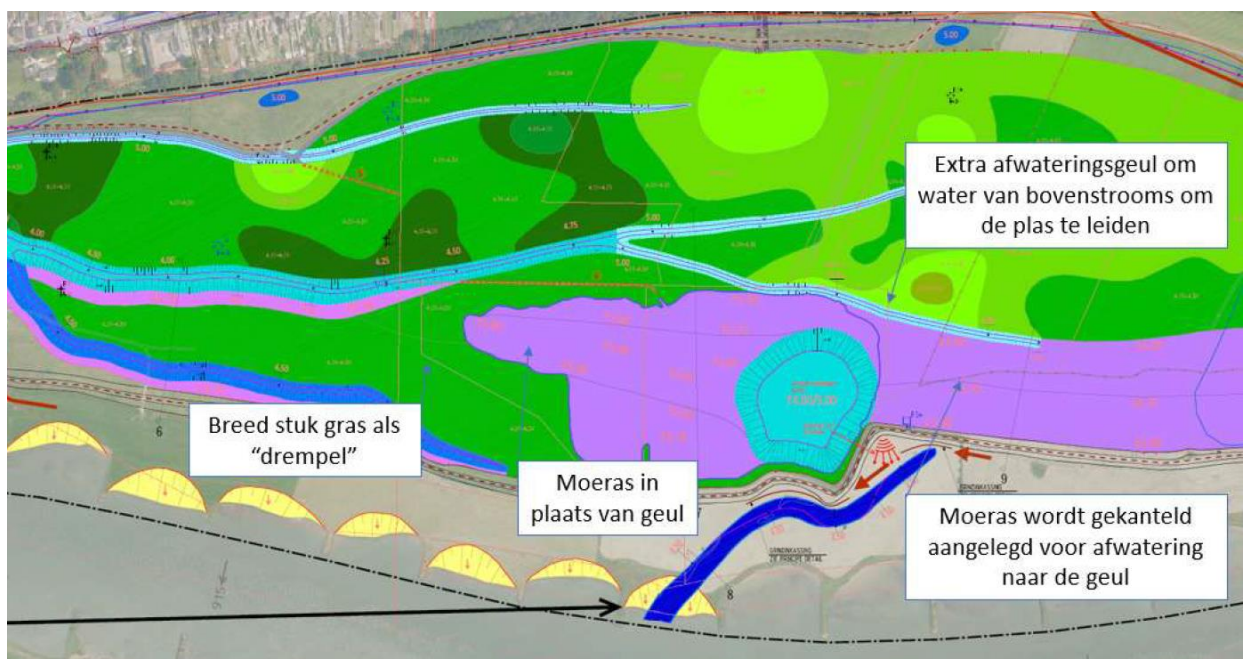
Deze beschikking betreft een wijziging van een eerder verleende, nog geldige vergunning. In ons besluit van d.d. 2 augustus 2018 met briefnummer Z/18/623964-675628 hebben we vele aspecten afgewogen. Voor zover deze hier niet worden gewijzigd, zijn deze onherroepelijk en staan niet open voor zienswijzen en beroep.

In de zomer van 2019 stopte uitvoering van de ontgrondingswerkzaamheden, overeenkomstig de eerder in 2018 verleende ontgrondingvergunning, door de PFAS-regelgeving. Het project was op dat moment al in uitvoering. Met het project wordt natuurontwikkeling bevorderd door middel van het afgraven van de voedselrijke bovenlaag, het realiseren van verschillende ondiepe geulen en het dempen van een voormalige zandwinplas in de strook tussen zomer- en winterdijk. Hierbij wordt veel grond verplaatst van de bovenlaag naar de voormalige zandwinplas. Deze plas staat in verbinding met het grondwater. Sinds het stopzetten van de werkzaamheden, was deze half gevuld met licht met PFAS belaste bovengrond uit de uiterwaarden.

Om het project verder te kunnen afronden heeft afstemming plaatsgevonden met Rijkswaterstaat. Met enkele inrichtingsaanpassingen, kan worden voldaan aan het 'standstill'-vereiste. Om het risico op verspreiding van PFAS tot een minimum te beperken, is besloten om de zandwinplas zo veel mogelijk hydrologisch te isoleren. Dit houdt in dat geplande geulen, die voor afvoer zorgden van water uit het moeras, ter plaatse van de voormalige zandwinplas, worden verlegd. Deze komen nu net buiten de te dempen voormalige zandwinplas gelegd en het moeras wordt qua hoogteligging 'gekanteld' naar de nieuwe locatie van de afvoergeul (zie figuur 1).

Door de gewijzigde inrichting wordt 32.450 m³ minder klei ontgraven, op een totaal van 460.500 m³, welke vrijwel geheel in het plangebied wordt toegepast (gesloten grondbalans).

De wijzigingen betekenen geen, of een ondergeschikte wijziging, van de eerder getoetste aspecten grondstoffenbeleid, ruimtelijke ordening, archeologie, hydrologie, natuur & landschap en uitvoering. Deze zijn hier niet strijdig mee en wij vinden deze daarom acceptabel. Onder wijziging van voorschrift 1, die de gewijzigde inrichting vastlegt en voorschrift 15, welke de maximaal te ontgronden hoeveelheden bepaalt, is de ontgroning uitvoerbaar en akkoord.

Figuur 1: Aanpassingen in ontwerp Elster Buitenwaarden t.b.v. hydrologische isolatie plas.

5 Inwerkingtreding

Activiteiten met onomkeerbare gevolgen hebben een uitgestelde inwerkingtreding (artikel 16 Ontgrondingenwet). Dit betekent dat, na behandeling van eventuele zienswijzen, een al dan niet gewijzigde definitieve beschikking pas in werking treedt na afloop van de beroepstermijn van 6 weken. De 6 weken beroepstermijn start de dag na bekendmaking van dit besluit.

Indien gedurende die termijn bij de Voorzitter van de Raad van State een verzoek om voorlopige voorziening is ingediend, treedt het besluit niet in werking voordat op dat verzoek is beslist.

6 Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de vergunning:

- De provincie Utrecht

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zoveel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom van belang. Daarom is een afschrift van deze brief tevens gezonden aan de in dit geval van belang zijnde handhavingpartners.

Een afschrift van dit besluit wordt verzonden aan:

- De gemeente Rhenen;
- Het Utrechts Landschap;
- Het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden;
- Rijkswaterstaat Oost Nederland.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

De heer drs. A.R. van Nieuwpoort
Strategisch manager/teamleider
RUD Utrecht

BIJLAGE 1

Gewijzigd voorschrift en beperking behorende bij het besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht met nummer: D2023-150909 en zaakkenmerk: Z/23/1099535.

1. Bij de voorschriften behoren de volgende tekening(en):
 - a. Tekening "Ontwerp Elster Buitenwaarden – Technisch ontwerp - situatie, tekeningnummer D01x, versie B, d.d. 22-2-2018"; gewijzigd d.d. 28-2-2023, versie B5
 - b. Tekening "Ontwerp Elster Buitenwaarden – Profielen, tekeningnummer D02x, versie B, d.d. 22-2-2018";
 - c. Tekening "Ontwerp Elster Buitenwaarden - Locatie plaatslijk verlagings De Opslag, tekeningnummer D05, versie 0!6, d.d. 10 januari 2018";
 - d. Tekening "Wijzigingstekening t.b.v. vergunningen Ontwerp wijzigingen t.o.v. oorspronkelijke tekening 18-1-2018 "ontwerp Elster buitenwaarden", versie A, d.d. 11-2022". Deze tekening vervangt de tekening zoals aangegeven onder b., voor zover betrekking hebbende op profiel 7 en 9.

15. Er mag in het kader van deze vergunning maximaal 428.050 bodemmateriaal ontgraven en toegepast worden.